

Kuinka periytyvä on Alzheimerin tauti? Jos äitini kuoli Alzheimerin tautiin 70-vuotiaana, millä todennäköisyydellä minä sairastun Alzheimerin tautiin? Kannattaako minun alkaa jo nyt syödä lääkitystä sitä varten, etten sairastuisi siihen? (nimetön)

Keski-Suomen Muistiluotsi- asiantuntija- ja tukikeskus:

Vaikka Alzheimerin taudin varsinaista syytä ei edelleenkään tiedetä, tunnetaan erilaisia elämäntapoihin ja ympäristöön liittyviä riskitekijöitä, jotka lisäävät todennäköisyyttä sairastua. Suurimmassa osassa tapauksista Alzheimerin tauti ei johdu perinnöllisistä syistä. Joitakin hyvin harvinaisia Alzheimerin tautia aiheuttavia geenimutaatioita kuitenkin on, mutta näiden osuus kaikista sairaustapauksista on erittäin pieni. Nämä sairaudet alkavat kaikki nuorella iällä ja yleensä monessa sukupolvessa. Lisäksi on olemassa eräitä geeneihin liittyviä riskitekijöitä, jotka lisäävät todennäköisyyttä sairastua Alzheimerin tautiin, mutta eivät varsinaisesti aiheuta sairautta. Jos lähisuvussa tai peräkkäisissä sukupolvissa on useita samankaltaiseen muistisairauteen nuorena sairastuneita henkilöitä, voivat oireettomatkin henkilöt kääntyä tarvittaessa perinnöllisyysasiantuntijoiden puoleen.

Alzheimerin taudin ehkäisyä ja hoitoa on tutkittu maailmanlaajuisesti todella paljon. Myös erilaisten lääkkeiden merkitystä ennaltaehkäisyssä on tutkittu, mutta niillä ei ole havaittu olevan ehkäisevää vaikutusta. Säännöllinen liikunta, henkinen ja sosiaalinen aktiivisuus, päihteettömyys, pään suojeleminen vammoilta, tasapainoinen ruokavalio, normaalipaino sekä masennuksen, verenpainetaudin, diabeteksen ja kohonneen kolesterolin hoitaminen ovat tutkitusti paras keino pienentää Alzheimerin tautiin sairastumisriskiä.

Diagnosoituun Alzheimerin tautiin on olemassa lääkkeitä, joiden käyttö kannattaa tutkitusti aloittaa mahdollisimman varhain hoitavan lääkärin ohjeen mukaisesti.